

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ชื่อคณะ คณะกรรมการการท่งเที่ยว วุฒิสภา
สมัย นางฉันทย์ อัจฉริยะฉาย ประธานคณะกรรมการการท่งเที่ยว วุฒิสภา
ช่วงเวลาศึกษาดูงาน ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ มีนาคม ๒๕๕๗

ประเด็นศึกษาดูงาน

การส่งเสริมและพัฒนาการท่งเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สรุปสาระสำคัญ

คณะกรรมการการท่งเที่ยว วุฒิสภา ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับ นายพีระพันธ์ ประยูรวงษ์ กงสุลกิตติมศักดิ์ไทย ณ เมืองเดนปาซาร์ ซึ่งได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่งเที่ยวของเกาะบาหลี สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ด้านการลงทุนในเกาะบาหลี

บริษัทในไทยที่เข้ามาลงทุนในอินโดนีเซีย คือ บริษัทที่ดำเนินกิจการด้านการก่อสร้าง การผลิตปูนซีเมนต์ การทำดีเซลขนาดเล็ก การผลิตกระเบื้องมุงหลังคาเป็นส่วนใหญ่ ธุรกิจด้านโรงแรมมีการเติบโตสูง ส่วนใหญ่ การดำเนินกิจการท่งเที่ยวเป็นคนในพื้นที่ และนักลงทุนชาวจีนที่มีมักจะเข้ามาลงทุนด้านการพัฒนาและสร้าง อสังหาริมทรัพย์

๒. ด้านการท่งเที่ยว

๒.๑ จำนวนนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่งเที่ยว จำนวน ๒,๙๔๙,๓๓๒ คน เป็นนักท่องเที่ยวจาก ๑) ออสเตรเลีย จำนวน ๗๙๙,๘๙๗ คน ๒) จีน จำนวน ๓๑๗,๑๖๕ คน ๓) ญี่ปุ่น จำนวน ๑๘๘,๗๑๑ คน ๔) มาเลเซีย จำนวน ๑๖๙,๕๙๒ คน ๕) เกาหลีใต้ จำนวน ๑๒๓,๑๕๗ คน ๖) สิงคโปร์ จำนวน ๑๑๗,๕๓๖ คน ๗) อังกฤษ จำนวน ๑๑๖,๔๖๒ คน ๘) ฝรั่งเศส จำนวน ๑๑๒,๔๔๗ คน และ ๙) ไทย จำนวน ๓๖,๔๕๔ คน อีกทั้ง ยังมีนักท่องเที่ยวของอินโดนีเซีย ที่ท่งเที่ยวภายในประเทศประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ คน ถือเป็นจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนประชากร ของทั้งประเทศ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่งเที่ยวเกาะบาหลีประมาณ ๓,๓๐๐,๐๐๐ คน นักท่งเที่ยวในประเทศประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ คน อันดับ ๑ คือนักท่งเที่ยวจาก ออสเตรเลียเดินทางเข้ามามากที่สุดเนื่องจากอยู่ใกล้กับเกาะบาหลีประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน อันดับ ๒ คือนักท่งเที่ยวจากจีนส่วนใหญ่จะเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวและพักโรงแรมระดับ ๒ - ๓ ดาว อันดับ ๓ คือ ญี่ปุ่นและอันดับ ๔ คือ เกาหลีใต้ ส่วนการเดินทางมาท่งเที่ยวยังเกาะบาหลีจากประเทศในทวีปยุโรปจะมี ค่าใช้จ่ายสูงมากจึงพบว่า มีนักท่องเที่ยวจากอังกฤษประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คนเท่านั้น

๒.๒ ด้านการรองรับนักท่องเที่ยว

เกาะบาหลีมีสนามบินขนาดเล็กไม่สามารถขยายได้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการเปิด สนามบินแห่งที่ ๒ ทางตอนเหนือของเกาะบาหลี การท่งเที่ยวบริเวณเกาะบาหลีและจังหวัดใกล้เคียง ยังไม่มีการบริหารจัดการเส้นทางท่งเที่ยวทั้งทางด้านการคมนาคมและการอำนวยความสะดวก ทั้งนี้ พบว่า มีการเชื่อมต่อท่งเที่ยวจากเกาะบาหลีไปยังเกาะลอมบ็อค ซึ่งนักลงทุนจากประเทศแถบตะวันออกกลาง ได้พยายามลงทุนให้เป็นแหล่งท่งเที่ยวใหม่โดยใช้เรือเร็วเดินทาง ๓ ชั่วโมง แต่ยังไม่ได้รับการตอบรับจาก นักท่งเที่ยวเท่าที่ควร ประชากรส่วนใหญ่ของเกาะบาหลีนับถือศาสนาฮินดูทำให้การท่งเที่ยวของเกาะบาหลี มีความโดดเด่นด้านการท่งเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่งเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่งเที่ยวที่ต้องการมาพักผ่อน โดยการอ่านหนังสือ อาบแดด ดังนั้น จึงไม่มีสถานที่ท่งเที่ยวในเวลาากลางคืน

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญอีกแห่งหนึ่ง คือ หาดภูเก็ตซึ่งเป็นหาดที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในเกาะบาหลี เป็นหาดที่ยาวที่สุดทางตอนเหนือของเกาะบาหลี ลักษณะทรายมีสีดำที่เกิดจากภูเขาไฟ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับหาดป่าตองที่ภูเก็ตของไทยแล้วหาดป่าตองมีลักษณะของทรายและน้ำทะเลที่สวยงามมากกว่า ดังนั้น หากเปรียบเทียบเกาะบาหลีกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลของไทยแล้ว ไทยมีข้อได้เปรียบด้านทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามน่าดึงดูดนักท่องเที่ยวมากกว่า

๒.๓ ด้านการให้บริการนักท่องเที่ยว

การให้บริการกับนักท่องเที่ยวบนเกาะบาหลียังไม่ดีพอ ไม่มีการดูแลนักท่องเที่ยว แตกต่างกับการให้บริการนักท่องเที่ยวของไทย ซึ่งถือเป็นข้อดีของไทยที่มีความโดดเด่นในเรื่องการให้บริการดังกล่าว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการศึกษาดูงาน

๑. การจัดระเบียบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

มหาสมุทรโปโรพุทโธ เป็นโบราณสถานเกี่ยวกับพุทธศาสนาซึ่งมีการจัดระเบียบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพบว่าไม่อนุญาตให้ตั้งร้านค้าหรือร้านจำหน่ายของที่ระลึกในบริเวณโบราณสถานดังกล่าว เพื่อเป็นการสร้างความสวยงามและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งหากเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานของไทยซึ่งมีความสวยงามและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั่วโลก เช่นเดียวกัน แต่กลับปล่อยให้ผู้ประกอบการหรือประชาชนเข้ามาบุกรุกหรือมีการอนุญาตให้ใช้พื้นที่ตั้งร้านจำหน่ายสินค้า ส่งผลกระทบเชิงลบต่อภาพลักษณ์และสภาพภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว

ดังนั้น รัฐบาลไทย โดยกระทรวงวัฒนธรรมควรนำแนวทางการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานและวัฒนธรรมของรัฐบาลอินโดนีเซียมาเป็นต้นแบบการจัดการ โดยอาศัยอำนาจและบังคับใช้พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อย่างจริงจัง

๒. การจัดระเบียบบริเวณชายหาด

เกาะบาหลี เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงของอินโดนีเซียมายาวนาน โดยมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยประมาณ ๕ ล้านคนต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย สิงคโปร์และมาเลเซีย แต่จากการศึกษาดูงานพบว่า เกาะบาหลีมีชายหาดที่มีความสวยงามน้อยกว่าแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลของไทยและยังมีปัญหาเรื่องการจราจรติดขัดเช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอีกหลายแห่ง แต่จุดแข็งสำคัญประการหนึ่งที่ไทยควรนำมาเป็นแบบอย่าง คือ รัฐบาลอินโดนีเซียสามารถจัดระเบียบชายหาดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่หากพิจารณาสภาพชายหาดของจังหวัดภูเก็ตพบมีการบุกรุกพื้นที่จากผู้ประกอบการและประชาชนจนทำให้เกิดสภาพความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยกระจายอยู่ทั่วไป

ดังนั้น รัฐบาลไทยควรอาศัยจุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความสวยงามมากกว่า รวมถึงความได้เปรียบในด้านทำเลที่ตั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เร่งแก้ไขปัญหาคความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของชายหาดในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น

๓. การคมนาคมขนส่งทางอากาศ

รัฐบาลอินโดนีเซียเล็งเห็นถึงความสำคัญของการคมนาคมขนส่งทางอากาศ โดยพัฒนาท่าอากาศยานให้มีขนาดและศักยภาพที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก หากเปรียบเทียบกับจังหวัดภูเก็ตที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติเช่นเดียวกัน แต่ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ตมีขนาดและศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ดังนั้น รัฐบาลไทยควรดำเนินการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางอากาศให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวอันจะเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลให้เป็นแหล่งรายได้ของไทยได้อย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

คำค้น อินโดนีเซีย, การท่องเที่ยว, บาหลี, การจัดระเบียบ

เสาหลัก เศรษฐกิจ, สังคมและวัฒนธรรม